

Vergeving Lukas 15.11-32

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2015; Wellington (New Zealand) 2015

Vorige week sprak ik met u over het feit dat wij, hoewel wij serieuze, geestelijke christenen zijn, lijden aan de algemene menselijke zwakheid dat wij op de weg met Jezus Christus vaak struikelen en vallen. Onze geestelijke en morele doelen liggen hoog, ons morele kompas wijst ons in de juiste richting, maar ondanks dat alles lijken wij niet in staat God en onze naaste volmaakt lief te hebben.

1 Wij hebben vergeving nodig

Wij christenen zijn, ondanks al onze goede voornemens, zeer onvolmaakt als het gaat om Gods geboden. In duidelijke Bijbelse taal zijn wij zondaars. „Als wij zeggen dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelf”, schrijft de apostel Johannes in een van zijn brieven.

Het verhaal van de verloren zoon geeft ons enig inzicht in wat zonde betekent. Het is ons handelen, of juist ons nalaten te handelen, dat ons verwijdt van God onze Vader, van onze broeders en zusters, en dat zelfs onszelf schaadt.

De verloren zoon vroeg om zijn erfdeel, hoewel zijn vader nog leefde. Daarom moest de vader een groot deel van zijn land verkopen aan iemand buiten de familie. En de zoon verkocht het. Dat was op zichzelf al beschamend in die tijd. Familieland ging verloren. En erger nog, het was alsof de zoon zei: ik zou willen dat u al dood was. Geef mij nu mijn geld.

Wanneer wij ingaan tegen de wil van God, zoals die tot uitdrukking komt in het leven en de woorden van Jezus Christus, zeggen wij in feite tegen God de Vader en God de Zoon: wij geven niets om U. Wij doen alsof U niet bestaat.

Wat moet dat voor de vader in het Bijbelse verhaal pijnlijk zijn geweest: zijn zoon had zijn vaderlijke gevoelens en zijn eer gekwetst. Iedereen in het dorp wist dat de zoon zijn liefhebbende vader ernstig had mishandeld.

En de vader was zo vol liefde dat hij deed wat hij eigenlijk niet had moeten doen: hij gaf de jongen werkelijk wat hij verlangde.

Wanneer wij zondigen, is dat werkelijk een persoonlijke daad tegen God. Degene die ons liefheeft, wordt diep gekwetst door onze zogenaamde vrijheid. Maar wat voor vrijheid is het als die onze band met God vernietigt, ons eigen leven ontwricht en onze verhouding tot anderen beschadigt? Is dat vrijheid? Of zijn wij dan niets anders dan geketend aan onze eigen dwaasheid en onze driften?

Maar ondanks de puinhoop die wij veroorzaken, is Gods liefde groter. Hij is een God Die vergeeft; dat is Zijn aard. Zoals een vader die zijn kinderen liefheeft, wacht Hij erop dat wij naar Hem terugkeren.

In de ogen van de andere vaders in het dorp moet de vergevingsgezinde houding van deze vader tegenover zijn verloren zoon op zijn zachtst gezegd bijzonder ergerlijk zijn geweest. Hoe kon hij zoveel liefde tonen aan zijn zoon, die hem in het openbaar te schande had gemaakt? Hij had moeten

doen alsof zijn zoon niet bestond. Hoe kon hij zo veel genegenheid blijven tonen voor deze zondaar? Straks willen al onze zonen hun erfdeel!

De Griekse goden hadden gevoelens en beleefden plezier: zij gebruikten mensen om mee te spelen en hen te plagen. De god van de islam heeft geen gevoelens, de verre god heeft geen belangstelling voor ons, behalve voor onze slaafse gehoorzaamheid.

Maar onze God is liefde. Hij *is* liefde, en daarom kan Hij nooit ophouden u en mij lief te hebben.

En Hij is ook rechtvaardig. Die combinatie van liefde en rechtvaardigheid is natuurlijk moeilijk te begrijpen, want hoe kan een rechtvaardige God degenen die Hij liefheeft vergeven? Een rechtvaardige God moet genoegdoening eisen.

Er moet een prijs worden betaald voor onze zonde.

Het evangelie is dat Jezus Christus, God uit God, de prijs voor onze ongehoorzaamheid heeft betaald. God zag Zijn volmaakte leven en al het kwaad dat Hem werd aangedaan, waaronder Zijn kruisiging.

Eén mens heeft volmaakt geleefd en is volmaakt gestorven. Omdat Hij ook God was, had dit volmaakte leven en deze volmaakte dood gevolgen voor de hele wereld.

Iedereen die in Jezus Christus gelooft, wordt door Hem omarmd. Toen Adam had gezondigd, probeerde hij zich achter een boom te verbergen. Dat lukte niet erg goed. Wij zondaars verbergen ons achter de boom van Christus, en daardoor is alles tussen God en ons weer in orde. God vergeeft allen die door Jezus tot Hem komen.

Als wij onze zonden belijden. Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid. (1 Johannes 1.9)

2 Vergeving is een middel, geen doel

De verloren zoon kon zo'n genade van zijn vader niet geloven. Hij zou tevreden zijn geweest als hij slechts een slaaf mocht zijn, wonend in de vertrekken van de slaven op het erf. Hij had zo veel kwaad gedaan, hij had zijn vader zo diep beledigd, dat hij niet kon geloven in volledig herstel.

Je zou kunnen zeggen dat zijn beeld van God niet juist was. Hij had geen juist inzicht in de verzoening en in de vergeving die God aanbiedt.

Maar zijn vader bracht zichzelf in verlegenheid door naar zijn zoon toe te rennen en hem hartelijk te omarmen. Zijn vader bewees hem alle eer die een zoon maar kon verlangen. Hij moet overweldigd zijn geweest door zo veel genade en liefde.

Hij kreeg nieuwe kleren, hij kreeg de zegelring van zijn vader en hij werd onthaald op een schitterend feest.

Want deze, mijn zoon, was dood en is weer levend geworden. En hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn. (Lukas 15.24)

En dat, mijn vrienden, is de manier waarop God ons ontvangt wanneer wij tot Hem komen. Onze gevoelens over wat wij hebben gedaan kunnen slecht zijn, en terecht. Wij kunnen gebukt gaan

onder schuld en schaamte. Wij kunnen Gods goedheid nauwelijks bevatten. Maar God geeft het meest schitterende welkom aan ieder die opnieuw wil beginnen.

De jongen kwam terug in de veronderstelling dat hij slechts een slaaf zou zijn. Maar voor zijn vader was hij niets minder dan een zoon, met alle rechten die bij die positie horen. Hij ontving opnieuw het volledige recht om te erven.

Het is mij opgevallen dat wij in veel kerken sterk de nadruk leggen op dit specifieke moment van bekering. Op het moment waarop wij ons voor het eerst tot God keren.

Maar het christelijke leven gaat niet over het binnengaan van het Koninkrijk van God; het gaat werkelijk over het wonen in het huis van de Vader. Bekering is buitengewoon belangrijk. Zij is de deur naar het huis van onze Vader. Maar als wij eenmaal binnen zijn, waarom zouden wij dan steeds over de deur blijven spreken? De vreugde is dat wij nu in het huis zijn!

God behandelt u als Zijn kind. Als Zijn geliefde zoon of dochter. U woont in het prachtige paleis van de Vader, en op een dag zal de volle omvang van deze erfenis voor ons volledig zichtbaar en ervaarbaar zijn.

Nu hebben wij er al een voorproef van, maar dat is nog maar het begin. Onze eucharistie is zo'n voorproef van het eeuwige feest van het leven met God in Zijn huis.

Wij hebben de Heilige Geest in ons leven ontvangen; wij zijn tempels van God. Hij is de eerste aanbetsing, en er staat ons nog veel meer te wachten.

En op een dag zullen wij aan Hem gelijk zijn, volmaakt en heilig; wij zullen God zien zoals Hij is.

De zegeningen van het leven in het huis van God onze Vader zijn wonderbaarlijk. Waarom richten wij ons dan zo sterk op de deur van bekering en vergeving die ons toegang gaf? Waarom schenken wij daar ieder jaar tijdens de Veertigdagentijd zelfs zoveel extra aandacht aan?

3 Een dialectisch proces

Omdat het belangrijk is om nooit de grondslag van ons heil te vergeten. Om ons er altijd van bewust te zijn dat wij in het huis van God zijn omdat wij ons van de duisternis tot het licht hebben gewend en God ons in Zijn genade heeft aanvaard.

In het verhaal van de verloren zoon zien wij ook de oudste zoon. Hij verliet zijn vader nooit. Hij was altijd bij hem in huis geweest. De vader zei tegen hem: „Kind, jij bent altijd bij mij en al het mijne is van jou.” (Lukas 15.31)

Maar het voorbeeld van die zoon maakt duidelijk dat mensen die bij God in Zijn huis zijn, die altijd dicht bij Hem zijn geweest, ook steeds opnieuw bekering en vergeving nodig hebben.

Wij kunnen nooit ophouden onze aandacht te richten op onze bekering en op Zijn vergeving.

De oudste zoon leidde in het verhaal geen slecht leven, maar hij had zijn „christelijke” broer niet genoeg lief en hij beledigde zijn vader. Hij beledigde hem door zijn liefde in twijfel te trekken, zijn motieven in twijfel te trekken en te weigeren met zijn vader en zijn broer feest te vieren. Hij bleef buiten het huis.

Zo kunnen wij in ons christelijke leven nooit de deur naar het huis van God vergeten, omdat die ook de grondslag vormt van onze voortdurende relatie met onze Vader. Zeker, de eerste keer dat wij ons tot God keren is heel bijzonder. Wij treden Zijn tegenwoordigheid binnen, ontvangen Zijn vergeving en worden Zijn kinderen.

Maar ook als Zijn kinderen, ook wanneer wij met de Vader in Zijn huis wonen, keren wij ons steeds opnieuw in bekering tot Hem.

Als wij ons niet voortdurend in bekering tot Hem keren, verwijderen wij ons van God, zoals de oudste zoon in de gelijkenis deed.

Hoe langer wij met Christus onderweg zijn, hoe langer wij in het huis van de Vader wonen, des te gevoeliger worden wij voor onze eigen tekortkomingen. In Zijn licht zien wij onze eigen donkere plekken beter. Hoe langer wij Christus volgen, hoe meer wij ons bewust worden van onze behoefte aan vergeving.

Dit lijkt een dialectisch proces te zijn. Wij komen dichterbij Hem en worden daardoor steeds meer bewust van Zijn volmaaktheid en van onze eigen onvolmaaktheid. Daarom bekeren wij ons.

En daardoor komen wij dichterbij Hem. En wij worden ons steeds meer bewust van onze zonden. En iedere keer zegt God: kom, Mijn kind, u bent van Mij en al het Mijne is van u.

Iedere keer dat wij aan de tafel van onze Heere komen, zeggen wij: ik ben het niet waard. En iedere keer nodigt Hij ons uit om dichterbij te komen en bij Hem te zijn.

En zelfs in de hemel, waar alles volmaakt is, zegt de apostel Johannes: „En ik zag, en zie. Te midden van de troon en van de vier dieren en te midden van de ouderlingen stond een Lam als geslacht, met zeven hoorns en zeven ogen.” (Openbaring 5.6)

Dus zelfs in de hemel, in ons eeuwige huis bij God, worden wij herinnerd aan onze bekering en aan Gods vergeving door de dood van Christus voor ons. Dit vormt de gehele grondslag van ons bestaan.

Dit staat centraal in het heelal van God.

Conclusie

Concluderend leven wij als christenen in een nooit eindigende opwaartse beweging waarin wij steeds terugkeren naar God, ons bekeren, Zijn vergeving ontvangen en in onze relatie met God worden hersteld.

Wij bevinden ons in deze beweging niet als slaven buiten het huis van God, maar wij behoren bij Zijn huis. Wij zijn Gods kinderen.

Dus ook terwijl wij genieten van Gods goedheid en genade, keren wij ons steeds opnieuw nederig tot Hem. Om onze zonden te belijden. „Ik heb het weer verknoeid, mijn Vader.”

En God omarmt u eenvoudigweg. Steeds opnieuw. „Mijn kind, u maakt deel uit van Mijn feest. Al het Mijne is van u.”

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.

